

Orthodoxe rabbijnen: "Het christendom is geen vergissing"

"Het christendom is door God gewild." Deze verrassend positieve uitspraak staat in de Verklaring van orthodoxe rabbijnen over het christendom. De nu zo'n 50 ondertekenende rabbijnen zeggen:

"Wij willen de wil van onze Vader in de hemel doen, door de hand aan te nemen die onze christelijke broeders en zusters naar ons hebben uitgestoken. Joden en christenen moeten als partners samenwerken om de morele uitdagingen van onze tijd aan te pakken."

Voorgeschiedenis

In het afgelopen jaar was het 50 jaar geleden dat de Rooms Katholieke verklaring *Nostra Aetate* verscheen. Die markeerde een keerpunt in de relatie kerk – Israël. Ondubbeltzinnig werd elke vorm van antisemitisme afgewezen, werd bevestigd dat er een eeuwig verbond is tussen God en het Joodse volk, en ook een unieke relatie tussen christenen en Joden. Iemand noemde de verklaring van de orthodoxe rabbijnen "een verjaardagsgeschenk aan *Nostra Aetate*." De *Verklaring* wijst erop dat *Nostra Aetate* ertoe leidde dat christenen

Voor een vertaling van het *Orthodox Rabbinic Statement on Christianity*, en een link naar de Engelse tekst, zie: www.centrumvoorisraelstudies.nl/docs

begonnen aan "een oprechte dialoog met de Joden, die in de afgelopen vijf decennia is uitgegroeid" (sub 2). De *Verklaring* zelf is een nieuwe mijlpaal.

Inhoud

Elementen uit de *Verklaring* – steeds met beroep op een aantal gezaghebbende rabbijnen uit het verleden:

- Het christendom is niet een ongeluk of fout, maar een door God gewild resultaat en een geschenk aan de volken. Bij het scheiden van Jodendom en christendom wilde God niet dat ze vijanden zouden zijn, maar partners met belangrijke theologische verschillen.
- Jezus bracht op twee manieren iets goeds in de wereld. 1) Hij bevestigde het gezag van de Tora op de sterkst mogelijke manier. 2) Hij bracht de volken van afgoden af, tot onderhouding van de Noachidische geboden en tot geloof in de God van hemel en aarde zoals de Bijbel Hem verkondigt.
- Beiden, Joden en christenen, hebben "een gemeenschappelijke missie, vanuit Gods verbond met hen, om de wereld te volmaken onder de soevereiniteit van de Almachtige."
- "Wij Joden en christenen hebben meer gemeen dan wat ons scheidt: het ethische monotheïsme van Abraham; de relatie met de Ene Schepper van hemel en aarde, die ons allen liefheeft en voor ons allen zorgt; de Joodse Heilige Schrift; een geloof in een bindende traditie; de waarden van het leven, van gezin en familie, van bewogen rechtvaardigheid, gerechtigheid, onvervreembare vrijheid, universele liefde en uiteindelijke wereldvrede."
- Het partnerschap minimaliseert niet de blijvende verschillen tussen de twee gemeenschappen en de twee religies. God

gebruikt verschillende boodschappers om Zijn waarheid te openbaren.

Reacties

De *Verklaring* is door velen met vreugde en dankbaarheid ontvangen. Zo beleef ik het zelf ook. Het is een bijzondere blijk van hoe er toenadering gekomen is. Rabbi Eugene Korn noemt het terecht "een ongekende stap voorwaarts in de giftige relatie tussen Joden en christenen."

Ondertussen is het geen algemeen gevoel onder rabbi's. Er zijn fel afkeurende reacties op gekomen van Joodse zijde, van rabbi's die het geloof in een drie-enige God als pure afgoderij zien, en de *Verklaring* ook een verderfelijke en onbegrijpelijke ketterij vinden. Er zijn er ook onder rabbijnen die op zich voorstander zijn van Joods-christelijke betrekkingen, die dit een stap te ver vinden.

Ook aan christelijke en messiaanse kant zijn er afkeurende c.q. bezorgde reacties: ieder kan dan op z'n eigen manier God dienen en behouden worden – maar het Nieuwe Testament leert toch dat Jezus de enige weg is!?

De *Verklaring* is geen eindpunt. Het is wel een belangrijk station. Het maakt verder werken en spreken zeker niet overbodig, integendeel. Het is een bemoeidiging en basis voor verder gesprek. Om temeer bezig zijn met wat Joden voor christenen en christenen voor Joden kunnen betekenen – onder de leiding en zegen van Hem die ons geroepen heeft, "onze Vader in de hemel". <

Kees van Vianen

De heer Kees van Vianen, Directeur Bij de Waterschuur te Nieuwpoort en werkzaam bij het Landelijk Contact Jeugdwerk Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ)

Lookdown-generatie

Oogcontact maken met jongeren is soms een hele kunst. Waarom? Omdat ze zo vaak omlaag kijken. Naar dat schermje van hun mobiel. Is er nog nieuws, een update, een nieuw bericht op Whatsapp? Een foto op Instagram, iets geinigs op Snapchat? En voor veel volwassenen geldt natuurlijk hetzelfde. De 'lookdown-generatie', zo wordt die generatie van omlaagkijkers ook wel genoemd. Want ze zijn verslinderd aan 'omlaag kijken', naar dat beeldschermje. Zo'n schermje biedt veel mooie mogelijkheden. Maar je kan je er ook in verliezen. En digitaal contact kan echte vriendschap nooit vervangen. Veel jongeren van de 'lookdown-generatie' voelen zich dan ook down. En nee, dat schreeuwen ze natuurlijk niet van de daken. 'Twintig ziet praten over depressie als een zwakte', kopte het RD pas. Er is hoop voor 'lookdowners'! Alleen dan moeten ze niet omlaag blijven kijken, maar door genade leren omhoog te zien. Als ze het leven van Jezus Christus verwachten; 'Van Hem is mijn heil en mijn verwachting!' Dan ontstaat er een 'lookup-generatie'.

Wat heeft dit beeld nu te maken met Israël? Als je vaak en lang naar zo'n beeldscherm kijkt ga je geloven dat de wereld die je daar ziet de 'echte' wereld is. Als je Israël-liefhebber bent, altijd *Verbonden* leest en misschien artikelen op hoog theologisch niveau over Israël, ga je geloven dat het met de betrokkenheid (van jong en oud) op Israël wel goed zit. Ik denk dat we wakker moeten worden. Het gaat niet 'automatisch' goed met 'liefde voor Israël'. We moeten aan het werk gaan in gezin, gemeente en Generale Synode.

Als je omhoog leert kijken, gaat er een wereld voor je open en ga je scherp zien en analyseren. Dan ontdek je dat je bent opgenomen in een *masterplan*. Gods Heilsplan. Dat je met je broeders en zusters bent gered uit de 'heidenvolken' en gepland op de edele olijf, op Israël (Romeinen 11). Dat God Zijn weg gaat met jou, met de Kerk, met Israël. Moeten we hiervan niet meer en duidelijker getuigen richting 'lookdowners'? *Look up*, omhoog met dat hart! <

Tournee Israëlconsulent: Hoe kijken Joden tegen christenen aan?

Ds. Aart Brons werkt sinds 2011 als Israëlconsulent voor het Centrum voor Israëlstudies (CIS) in Jeruzalem. Twee keer per jaar komt hij voor een werkbezoek naar Nederland, onder meer om iets door te geven van zijn bevindingen in Israël. Van 12 t/m 20 maart a.s. staat het voorjaarstournee gepland. Er zijn nog diverse data beschikbaar om ds. Brons in uw eigen gemeente uit te nodigen voor een lezing of hem te reserveren voor een preekbeurt met een nabespreking. Het thema is deze keer: *Hoe kijken Joden tegen christenen aan?*

Ds. Aart Brons: "Als ik ergens een avond kom spreken, gaat het doorgaans over hoe we als christenen aankijken tegen Israël en tegen elementen van het Jodendom. Laten we het nu eens omdraaien en kijken in de spiegel die Joden ons voorhouden. Hoe zien zij ons? Van 'ons' weten we heel goed dat wij als christenen niet één pot nat zijn, niet één homogene massa. Er zijn tussen christenen onderling enorme verschillen. Evenzo kun je ook niet zomaar spreken over 'de Joden'; ook aan die kant zijn er grote verschillen tussen diverse groepen. Veel Joden hebben een negatief beeld van christenen – maar er zijn ook andere stemmen en er zit beweging in. Ik wil graag vertellen over hoe ik deze dingen in Israël ervaar."

Voor meer informatie of aanmelding kunt u contact opnemen met het secretariaat van het CIS: cis@che.nl of 0318-696577, Annemieke de Bruin-Steitner. Zie verder onze website: www.centrumvoorisraelstudies.nl.

